سرمقاله

چرا ۸/۴۸ درصد مشارکت مناسب است؟

ادامه از صفحه ۱

... و مشارکت ۴۸/۸ درصدی امسال، ۱۳ درصد از میانگین مشـارکت در ادوار قبل کمتر بوده است. اما نکته مهم این اسـت که این کاهش ۱۳ درصدی نیز تابع مجموعه ای از علت‌هاست که در نظر گرفتن همه آن‌ها نشان دهنده حمـله ای است که مردم با حضور خود آفریدند.

-۱همان‌طور که اشاره شـد یکی از مؤلفه‌های اصلی مؤثر بر میزان مشـارکت در انتخابات ریاست جمهوری شرایط اقتصادی مردم در زمان برگزاری انتخابات بوده و با توجه به اینکه به دلایل مختلف به ویژه سوء مدیریت اجزای مدیریت اجرایی کشور، امروز شاهد شرایط نامناسبی در حوزه اقتصاد و معیشت مردم هستیم، کاهش مشارکت دور از انتظار نیست.

-۲موضوع دیگری که به عنوان مؤلفه تأثیرگذار بر مشارکت در ادوار گذشـته شناسایی شد، میزان رقابتی و به اصطلاح دو قطبی شدن انتخابات بود. در انتخابات ۱۴۰۰ اما در وهله نخست به دلایل مختلف، برخی از جریان های سیاسـی به عرصـه رقابت راه پیدا نکردند و در وهله دوم با وجودحضور نمایندگان سـلایق مختلف در جریان مناظرات، به دلیل نارضایتـی بالای مردم از عملکرد دولت مسـتقر، در عمل حامیان این تفکر، احتمالی برای پیروزی حس نمی کردند و به این ترتیب شاهد شکل گیری سطح بالایی از رقابت نبودیم.

-۳همه‌گیری کرونا با توجه به محدودیت‌های جدی که در برپایی تجمعات ایجاد کرد، تأثیر بسـزایی در کاهش شور انتخاباتی داشت و بسیاری از رویدادهایی که می توانست شور و به تبع آن مشارکت در انتخابات را تحت تأثیر قرار دهد، به این واسطه محدود شد.

-۴در کنار این‌ها نباید از کنار بزرگ‌ترین عملیات روانی تاریخ ۴۳ سالـه جمهوری اسلامی به سادگی عبور کرد. رسانه های معاند با حمایت تمام قد دشـمنان ملت، در قالب بخشی از جنگ هیبریدی علیه جمهوری اسلامی، از حدود یک سال و نیم گذشـته تمام تلاششان را برای ایجاد نارضایتی و ناامیدی در توده های مردم و در نهایت کاهش مشارکت به کار بستند.

-۵عامل دیگری که در مشـارکت مردم مؤثر واقع شد نیز ضعف نهاد اجرایی انتخابات بود که به ویژه در ساعات ابتدایی رأی‌گیری خودنمایی کرد و مورد انتقاد واقع شد.

-۶نزدیک به ۵ میلیون ایرانی خارج از کشور بخشی از افراد دارای حق رأی در انتخابات هسـتند که در این دوره شاهد بودیم چطور می بایست از میان طعنه‌ها و ضرب کتک‌های عوامل منافقین و ضد انقـلاب عبور می کردند تا به جمع مشارکت کنندگان در انتخابات اضافه شوند.

در نهایت شکی نیست که مردم ایران با وجود تمام گلایه ها، از خاکستر آرزوهای سوخته شان در سال های اخیر، ققنوس امید را به پرواز در آوردند و سـهم خود را در اعتلای آینده کشور ایفا کردند و حالا نوبت آن‌هایی است که رهای خدمت بر تن می کنند تا با تمام توان و بهره گیری از همه امکانات کشور، فردای بهتر ایران اسلامی را رقم بزنند.

محسن هوشمند
Alborz.payam@gmail.com

اخبار البرز

یک هزار واحد صنفی متخلف در البرز اخطار دریافت کردند

رئیـس اتاق اصناف مرکز البرز گفت که در اجرای طرح تشـدید بازرسی واحدهای صنفی این استان، یک هزار و ۷۱ صنفی متخلف اخطار شفاهی دریافت کردند.

به گزارش پیام آشنا، بهروز حصاری گفت: بازرسان اداره نظارت و بازرسی اتاق اصناف از ۱۸ اردیبهشت ماه سال جاری تاکنون از سه هزار و ۷۵۷ واحد صنفی بازدید کردند.

وی اضافـه کرد: طی این مـدت ۵۸ پرونده صنوف متخلف نیز به تعزیرات حکومتی استان البرز ارجاع شد.

حصاری خاطرنشان کرد: نظارت های کامل از سوی مراجع ذیربط انجام می شود و در صورت رعایت نکردن پروتکل های بهداشتی تعیین شده از طرف دانشگاه علوم پزشکی، واحدهای صنفی متخلف برابر مقررات پلمب خواهند شد.

مدیرکل بنیاد شهید البرز:

۶۰ درصد سیاست گذاری‌های بنیاد شهید فرهنگی است

مدیرکل بنیاد شهید و امور ایثارگران استان البرز گفت: ۶۰ درصد سیاسـت‌گذاری‌های بنیاد شهید بر اساس تفکر راهبردی امام راحل فرهنگی است.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، سلیمان رستمیان دیروز در جلسـه شـورای اداری بنیاد شهید و امور ایثارگران استان البرز با حضور سردار یعقوب سلیمانی معاون فرهنگی بنیاد شهید و امور ایثارگران کشور اظهار کرد: معاونت فرهنگی در بنیاد شهید و امور ایثارگران مأموریت بسیار ارزشمند و مهمی را دارد.

وی با بیان اینکه بنیاد شهید به عنوان یک نهاد فرهنگی بر اساس پیام امام خمینی (ره) و همچنین اساس‌نامه بنیاد است، تصریح کرد: بر این اساس ۶۰ درصد سیاست‌گذاری‌های بنیاد در حوزه اینکـه یک نهادی مورد تفکر راهبردی امام راحل بوده، فرهنگی است.

مدیرکل بنیاد شـهید و امور ایثارگران استان البرز با بیان اینکه بنیاد شهید در طول ۴۰ سـال گذشـته کارنامه خوبی را داشته، خاطرنشـان کرد: اما در گذر زمان به دلیل اینکه در سـال‌های اخیر در حوزه فعالیت‌های فرهنگی به ویژه فعالیت‌های اثرگذار در فرهنگ جامعه این نقش کمرنگ شده و بیشتر نگاه بنیاد به مجموعه اجرایی بیشتر نگاه خدماتی و معیشتی بوده است.

وی با بیان اینکه انتظار می‌رود بنیاد به اصل فعالیت خود بازگردد، گفـت: بنای تمام فعالیت‌ها و پیوسـت هـر فعالیتی فرهنگی اسـت و ایثارگران یک مجموعه مبلغ فرهنـگ و پیام‌آور ایثار و ازخودگذشتگی بودند و امیدواریم این روحیه تجدید شود.

وی بیان کرد: اقتدار سازمانی بنیاد در گرو اقتدار فرهنگی است، هر دستگاه و سازمانی باید اقتدار فرهنگی داشته باشد.

فرماندار کرج اعلام کرد:

نتایج انتخابات شورای اسلامی کرج

معاون استاندار البرز و فرماندار ویژه کرج نتایج انتخابات شـورای اسلامی کلانشـهر کرج و پنج شهر دیگر این شهرسـتان را اعلام کرد.

به گزارش پیام آشنا، غفور قاسـم پور شامگاه شـنبه با قدردانی از حضور پرشور مردم در انتخابات ریاست جمهوری و شورای اسـلامی شهر اسلامی منتخبان شهرهای کرج، ماهدشـت، آسارا، محمد شهر و گرمدره این شهرسـتان را به شرح زیر اعلام کرد.

براین اسـاس اسلامی ۱۳ منتخب شـورای اسلامی کلانشـهر کرج به شهر زیر مشخص شد.

از مجموع ۱۸۲ هزارو ۶۵۰ رای صحیح شورای اسلامی شـهر کرج، عمار ایزد یار با ۲۲هزارو ۹۰۶ رای، سـید مرتضـی اعتصامی با ۱۸ هزار و ۳۹۲ رای، حسـین سـعیدی سیرابی ۱۷ هزار و ۶۲۴ رای، مجتبی حاج قاسـمی ۱۷ هزار و ۵۱۰ رای، علیرضا سـعیدی ۱۴ هزار و ۵۱۶ رای، مسعود محمدی ۱۴ هزار و ۲۴۳ رای، علیرضـا رحیمی محمود آبادی ۱۴ هزار و ۶۹ رای، جواد چیردار ۱۰ هزار و ۸۹۳ رای، حسین مهاجری با ۱۰ هزار و ۵۲۹ رای، محمد اسـدیان با ۱۰ هزار و ۱۸۶ رای، علی قاسـم پور با ۹ هزار و ۹۹۱ رای، مریم قهرمانی صارم با ۹ هزار و ۸۳۰ رای و فاطمه منعمی با ۹ هزار و ۸۰۷ رای را به عنوان منتخبان شورای ششم کرج شناخته شدند.

شهرماهدشت:

هفت منتخب شـورای اسلامی شهر ماهدشت به ترتیب فاطمه عسکری با پنج هزار و ۲۰ رای، معصومه تاری قلی با چهار هزار و ۹۷۲ رای، داود حیدری چهار هزار و ۹۴۹ رای، وحید سعیدی چهار هزار و ۲۶۰ رای ،نعمت امیری چهار هزار و ۲۶۲ رای، ابوالفضل هدایتی محبوب چهار هزار و ۶۸ رای و رضاز پنا با سه هزار و ۹۳۰ رای اعلام شد.

شهر آسارا:

شورای شهر آسارا دارای پنج کرسی است که حسین محمدی سـیرابی با ۴۵۷ رای، محمد آسارایی ۴۴۲ رای، عباسعلی آسارایی ۴۱۸ رای، سید حسین موسوی ۴۱۳ رای و علی کریمی رزکانی با ۳۶۳ رای به عنوان منتخبان شورای این شهر شناخته شدند.

کمالشهر:

محسن افشار با چهار هزار و ۲۰۷ رای، سعید بهرامی سه هزار و ۷۲۰ رای، مجید دامنجانی سه هزار و ۴۲۸ رای، یوسف اسکندری سه هزار و ۱۶۳ رای، مسعود جعفری سه هزار و ۱۳۰ رای، مجید افشار سه هزار و ۱۲ رای و سیف الله میرزاپور ۲ هزار و ۹۵۰ رای هفت منتخب مردم کمالشهر در دوره ششم شورای اسلامی این شهر هستند.

گرمدره:

گرمدره که دارای پنج کرسـی شورای شهر است به ترتیب سیاوش غلامی قعله ناظری با ۲ هزار و ۳۲۱ رای، امیر مسـلمی قلعه ناظری با ۲ هزار و ۲۱۱ رای ، مصطفی تیموری با یک هزار و ۹۷۱ رای ، خسـرو میرالی با یک هـزار و ۷۴۹ رای و امیر ربانی با یک هزار و ۵۷۱ رای بیشترین آرای مردم این شهر را کسب کردند و منتخب شدند.

محمدشهر:

شهر محمد شـهر نیز که دارای شورای هفت نفره است، به ترتیب رضا عزیزی با چهار هزار و ۱۹۹ رای ، محمد احمدوند با سه هزارو ۱۸۶ رای ، احمد آکبری با ۲ هزار و ۹۴۷ رای، محمد اسکندری با ۲ هزار و ۸۹۸ رای، محمد مهرزاد با ۲ هزار و ۸۸۲ رای ، محسـن آجرلـو ۲ هزار و ۸۸۲ رای و کریم قدیان لو با ۲ هزار و ۶۰۷ رای حائز بیشترین آرای مردم این شهر شدند.

سخنگوی دانشگاه علوم پزشکی البرز:

بیم اوج گیری دوباره کرونا در البرز وجود دارد

سـخنگوی ستاد مقابله با کرونا دانشگاه علوم پزشکی استان البرز اعلام کرد که اکنون روند ابتلا به کووید ۱۹ در این استان ثابت مانده و بیم اوج گیری دوباره کرونا در البرز وجود دارد.

به گزارش پیام آشنا، دکتر مهرداد بابایی گفت: هرچند طی چند روز گذشته روند کاهشی ابتلا و مرگ و میرها ناشـی از کووید۱۹ در استان شاهد بودیـم اما اکنون این روند ثابت مانده و بیم آن می رود که براثر بی احتیاطی ها موج پنجم کرونا پیش پای استان باز شود.

وی ادامه داد: اکنون از مجموع هفت شهرسـتان تابعه استان البرز ، طالقان واشتهارد در وضعیت زرد و کرج ، ساوجبلاغ ، چهاربلغ ، نظرآباد و فردیس در حالت نارنجی کرونایی قرار دارند.

سـخنگوی سـتاد مقابله با کرونا دانشگاه علوم پزشکی اسـتان البرز گفت: در این برهه زمانی باید بسیار هوشیارانه عمل کنیم تا دچار پیک دوباره بیماری کووید۱۹ در استان البرز نشویم.

بابایی از مردم خواسـت رعایت فاصله اجتماعی ، استفاده از ماسک و مواد ضدعفونی را فراموش نکنند.

وی افـزود: اکنـون ۵۵۱ بیمـار کووید ۱۹ در بیمارستان های استان البرز بستری هستند و شمار بستری های روزانه بالای ۵۰ نفر ثابت مانده است.

عراقچی: تقریبا تمامی اسناد توافق آماده است

رئیس تیم مذاکره کننده ایران در مذاکرات وین با بیان اینکه دیروز آخرین روز از شـشـمین دور مذاکرات وین است، اظهار کرد: بعد از نشست کمیسیون مشترک برجام چند روزی مذاکرات را متوقف می کنیم تا هیات‌های مذاکره کننده به پایتخت‌هایشان مراجعه کنند، نه فقط برای مشورت‌های بیشتر، بلکه برای تصمیم گیری.

به گزارش پیام آشـنا به نقل از ایسنا، سید عباس عراقچی دیروز پیش از برگزاری نشسـت کمیسـیون مشترک برجام اظهار کرد: این آخرین روز از دور ششم مذاکرات وین است، ما روزهای بسیار فشرده و کار بسیار سختی را پشت سر گذاشتیم. الان در موقعیتی هسـتیم که فکر می کنم تمامی اسناد توافق تقریبا آماده است.

برخی از مسائل اصلی مورد اختلاف که باقی مانده بود، حل شده است، برخی از این مسائل هنوز باقی مانده است ولی یک شکل کاملا دقیقی به خود گرفته است و کاملا روشن است که ابعاد این اختلافات چگونه است.

این دیپلمات ارشد کشورمان با بیان اینکه فکر می کنم زمان برای تصمیم گیری طرف های مقابل ما فرا رسیده است، چون کاملا صحنه مذاکرات و یک توافق احتمالی روشن است و آنها باید تصمیمات خود را بگیرند، افزود: اکنون مشخص است که چه چیزی هابی چه کارهایی امکان دارد و چه کارهایی امکان ندارد و زمانی که همه طرف ها به خصوص طرف های مقابل ما باید تصمیم نهایی خود را بتوانـد بگیرند به همین جهت پس از کمیسیون مشترک برجام چند روزی مذاکرات را متوقف می کنیم. هیات‌ها به پایتخت‌هایشان برمی گردند نه فقط برای مشورت های بیشتر بلکه برای تصمیم گیری.

وی با بیان اینکه همکاران من روزهای بسیار سختی را داشته اند، تا پاسـی از شب روی اسناد کار می کردند و دیشـب تا ۲ صبح روی آخرین برگه اسناد و آخرین پاسخ هایی که باید داده می شد کار کردند، گفت: به هر حال شما می دانید انجام مذاکره غیر مسـتقیم کار آسانی نیسـت و برای جلوگیری از سوء تفاهمات باید خیلی دقیق تر و خیلی جزئی تـر کار کرد و مطالب را آماده کرد کمیسـیون مشترک برجام تشکیل می شود و ما یک جمع بندی از کار و فعالیتی که تا الان انجام شده خواهیم داشت و انشاءالله امشب به تهران باز خواهیم گشت.

این دیپلمات ارشد کشورمان در پاسخ به این سوال که آیا می توان گفت در دور ششم مذاکرات نسبت به دوره های قبلی پیشرفت های بیشتری صورت گرفته و اختلافات کلیدی کمتر شـده است تصریح کرد: ما هر دوری که مذاکره داشتیم پیشرفت هایی را کردیم. برخی از ادوار این پیشرفت ها بیشتر و برخی ادوار کمتر بوده است، فکر می کنم این دور پیشرفت های خوبی را داشتیم و همانطور که پیش از این عرض کردم الان از همیشه به یک توافق نزدیکتر هسـتیم ولی آن فاصله ای که بین ما و توافق مانده است پر کردنش کار آسانی نیسـت. پر کردن آن نیازمند تصمیم گیری هایی است که عمدتا طرف های مقابل ما باید بگیرند و امیدوارم که در دوره بعدی بتوانیم این فاصله کوتاه باقیمانده را اگر چه راه سخت و پر سنگلاخی است طی کنیم و بتوانیم به یک جمع بندی نهایی برسیم. این امید من برای آینده است ولی قطعا نمی توان پیش بینی کرد که آیا واقعا در دور آینده می توانیم این کار را انجام بدهیم یا نه؟ ولی من به شدت امیدوارم.

دستور کار کمیسیون‌های تخصصی مجلس؛

شکایت مجلس از دولت برای تاخیر در ترخیص کالاهای اساسی

بررسی تقاضای تعدادی از نمایندگان مبنی بر شکایت از دولت به دلیل تاخیر در ترخیص کالاهای اساسی در دستور کار هفته جاری کمیسیون اقتصادی مجلس قرار گرفت.

به گزارش پیام آشنا به نقل از مهر، کمیسیون‌های تخصصی مجلس شورای اسلامی، دوشنبه، سه شنبه و چهارشنبه هفته جاری تشکیل جلسه خواهند داد.

دستور کار کمیسیون‌های تخصصی مجلس به شرح زیر است:

جلسه کمیسیون اصل نود با وزارت ارشاد درباره نحوه مدیریت سلبریتی‌ها

نشست با مسئولان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و متخصصین حوزه تولید واکسن درباره مسائل مرتبط با کرونا

نشست عمومی کمیسـیون با حضور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی و نمایندگان سایر دستگاه‌های ذیربط درباره نحوه مدیریت چهره‌ها (سلبریتی‌ها)

بررسـی پرونده مطروحه با حضور مسـئولان وزارت صنعت، معدن و تجارت و سـازمان جنگل‌ها و منابع طبیعی کشور

کمیسیون آموزش، رسیدگی به لایحه نظام رتبه‌بندی معلمان

ادامه رسـیدگی به لایحه نحوه کمک‌های اشخاص حقیقی و حقوقی به سـازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشـور و دانشـگاه فنی و حرفه‌ای (اجزای از صحن علنی)

رسیدگی به لایحه نظام رتبه بندی معلمان (شور دوم)

کمیسیون اجتماعی: بررسی لایحه حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت

ادامه بررسی طرح تسری فوق‌العاده خاص کارمندان سازمان زندان‌ها و اقدامات تامینی و تربیتی کشور به کارکنان اداری قوه قضائیه

انتخاب تعداد ۲ نفر از نمایندگان کمیسیون اجتماعی به منظور عضویت در کمیته بررسـی لایحه حفظ کرامت و حمایت از زنان در برابر خشونت

بررسی طرح دفاتر پیشخوان خدمات دولت و بخش عمومی غیردولتی (اعاده‌ای از شورای نگهبان) اصلی

کمیسیون اقتصادی: بررسی شکایت نمایندگان از دولت به خاطر تاخیر در ترخیص کالاهای اساسی

بررسـی کلیات طرح تبیین وضعیت شـاخص‌های رای‌گیری در خصوص تقاضای تعدادی از نمایندگان جهت اعمال ماده (۲۴۴) آئین‌نامه داخلی در خصوص «چرایی تاخیر چند ماهه در ترخیص کالاهای اساسی مورد نیاز کشور»

بررسی لایحه اصلاح ماده (۱) قانون پولی و بانکی کشور

نشسـت مشـترک کمیسـیون اقتصادی با رئیس پلیس امنیت اقتصادی نیروی انتظامی به منظور بررسـی گزارش اقدامات و عملکرد پلیس امنیت اقتصادی در حوزه ماموریت‌های مرتبط با امنیت اقتصادی کشور

بررسی تقاضای تعدادی از نمایندگان مجلس در اجرای مـاده (۲۱۲) آئین نامه داخلی برای ضرورت تحقیق و تفحص از نحـوه واگذاری و علت تعطیلی کارخانه آزمایش مرودشت

کمیسیون انرژی: بررسی درخواست تحقیق و تفحص از عملکرد شرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

بررسی لایحه واگذاری مالکیت مربوط به تأسیسات آب و فاضلاب (اعاده شده از شورای نگهبان)

بررسی درخواست تعدادی از نمایندگان برای تحقیق و تفحص از عملکرد شـرکت ملی پالایش و پخش فرآورده‌های نفتی ایران

کمیسـیون برنامه و بودجه و محاسـبات: برگزاری انتخابات هیئت رئیسه کمیسیون برای برگزاری انتخابات هیئت رئیسـه کمیسـیون برای اجلاسیه دوم

رسـیدگی به گزارش تفریغ بودجه سال ۱۳۹۸ کل کشور

بررسی طرح حذف بند ن تبصره ۶ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ در برنامه و بودجه و محاسبات

بررسی طرح الحاق یک بند به تبصره ۱۷ قانون بودجه سال ۱۳۹۹ در برنامه و بودجه و محاسبات

کمیسیون بهداشـت درمان: بررسی طرح تامین و تضمین امنیت و کرامت زن ایرانی

بررسی طرح قضازدائی و کاهش عناوین مجرمانه

بررسـی طرح تامین و تضمین امنیت و کرامت زن ایرانی

کمیسـیون قضائی و حقوقی: طرح اصلاح قانون مجازات اخلاگران در نظام اقتصادی کشور

ادامه بررسـی طرح اصلاح قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری

بررسی لایحه مبارزه با قاچاق انسان و اعضای بدن و مجازات عبوردهندگان غیرمجاز افراد از مرزهای کشور

بررسی لایحه معاهده معاضدت حقوقی متقابل در امور مدنی بین جمهوری اسلامی ایران و جمهوری فدرال برزیل (اعاده شده از شورای نگهبان)

کارگروه حقوق جزا و جرم شنـاسی

بررسـی طرح یک فوریتی حمایت مالی از افشاگران فساد

بررسی طرح اصلاح قانون مجازات اخلاگران در نظام اقتصادی کشور

کمیسیون کشاورزی: بررسی مشکلات حوزه کشاورزی با حضور مدیران وزارت اطلاعات

نشست مشترک با معاونین و مدیران وزارت اطلاعات

بمنظور بررسی مسائل و مشکلات حوزه کشاورزی در کشور

بررسی آخرین وضعیت فعالیت پژوهشکده حفاظت خاک و آبخیزداری وزارت جهاد کشاورزی با دعوت از دستگاه‌های اجرایی ذیربط

بررسی آخرین وضعیت تولید و توزیع مرغ و تخم مرغ در کشور و اتخاذ تدابیر لازم با دعوت از دستگاه‌های اجرایی ذیربط و تولیدکنندگان بخش خصوصی

یادداشت

اولویت‌های دیپلماسی دولت جدید

روزنامه‌نگار/انتخاب و اسـتقرار رئیس‌جمهـور و دولت جدید، اولویت‌های برآمده از چارچوب سیاست خارجی را برای یک دوره چهار ساله مشخص می کند. فارغ از این مسأله مهم که سیاست خارجی مقوله‌ای مربوط به سطوح عالی نظام و ساختار است و قوه مجریه ضمن مشارکت در تحقق آن، بیشتر کارگزار اجرای آن است. گفتمان و اولویت‌های هر رئیس‌جمهور، نقش بسیار مهمی در تحقق رویکرد کلان خواهد داشت.

این اولویت‌ها؛ متاثر از گفتـمان و ادراکات تصمیم‌گیرندگان و کارگزاران دولت، محیط عملیاتی، فرصت‌ها، محدودیت‌ها و چالش‌ها بوده و به رویکرد قوه مجریه در سـطوح منطقه‌ای و بین‌المللی شکل می‌دهد. از آنجا که سیاست خارجی ادامه راه سیاست داخلی است و جایگاه مهمی در تحقق رشد و توسعه اقتصادی و ارتقای قدرت سخت و نرم یک کشور دارد، مواجهه واقع‌بینانه، فعالانه و هوشـمندانه کارگزاران اجرایی می‌تواند فرصت‌ها را محقق و تهدیدات را خنثی و همچنین تبدیل به فرصت‌های جدید کند.

با توجه به چالش‌ها و مسائل مهم پیش روی سیاست خارجی ایران همچون چگونگی اجرای برجام و رفع تحریم‌ها، تنش‌زدایی و توجه به همسـایگان، افزایش صـادرات نفتی و غیرنفتی و متوازن کردن مناطق در راهبردهای سیاست خارجی، می‌توان اولویت‌هـای دولت جدید را حول محورهای زیر مورد تبیین و تحلیل قرار داد:

رفع تحریم‌ها

یکی از مسائل پیش روی دولت جدید رفع تحریم‌ها و چگونگی اجرای آن توسـط دولت بایدن است. به‌خصوص که با توجه به انتخابات نوامبر ۲۰۲۲(آبان ۱۴۰۱) مجلس نمایندگان آمریکا، آرایش حزبی کنگره می‌تواند متغیر مهمی بر سر اجرای برجام و تحریم‌ها باشد. از این‌رو با توجه به اهمیت رفع تحریم‌ها برای فروش نفت و صادرات غیرنفتی و بازگرداندن ارزهای حاصل از آن به چرخه نظام بانکی که نقش مهمی در کنترل بازار ارز دارد، دولت جدید تلاش خواهد کرد تا از منافع حاصل از آن بیشترین بهره‌مندی را حاصل شود.

تقویت نگاه به شرق

یکی دیگر از اصلی‌ترین اولویت‌های دولت جدید تقویت رویکرد نگاه به شـرق و نزدیکی بیشتر به چین و روسیه در مناسبات منطقه‌ای فرامنطقه‌ای و بین‌المللی است. رویکردی که می‌تواند وزنه روابط خارجی ایران را به سـمت شرق سنگین‌تر کند. در این چارچوب با توجه به امضای موافقت‌نامه جامع راهبردی با چین و تمرکز حاکمیتی بر این مسأله، شاهد افزایش نقش یکن در مناسـبات اقتصادی ایران و همچنین استفاده از وزن چین در آرایش قدرت جهانی خواهیم بود. به‌ویژه که با اجرای مجدد برجام، یکن نیز از فرصت به‌وجود آمده در جهت تقویت حضور خود در بازار ایران اسـتفاده خواهد کرد. در این میان روسـیه نیز با توجه به افزایش سـطوح همکاری با ایران در طول چند سال اخیر، وزن سیاسی بیشتری در مناسبات قدرت در سطح خاورمیانه برای ایران پیدا خواهد کرد. مضاف بر اینکه مسکو نیز تمرکز راهبردی ویژه‌ای را بر خاورمیانه گذاشته و به‌دنبال نزدیکی همزمان به ایران، امارات و عربستان در یک راهبرد متوازن است.

اولویت یابی همسایگان

توجه به همسـایگان دیگر محوری است که طبیعتا در دولت جدید تمرکز بیشـتری نسبت به آن شکل خواهد گرفت. این مسأله را هم می‌توان ناشی از اظهارنظرهای پراکنده در مناظرات انتخاباتی نسبت به همسایگان ارزیابی کرد و هم اختلال‌هایی که در هشـت سال گذشته در روابط تهران با دولت‌های عربی خلیج‌فارس وجود داشـته است. با توجه به کثرت همسایگان و مقوله اقتصاد و بازار بیش از ۵۰۰ میلیون نفری و سـهولت دسترسی و همچنین توجه به محورهای همگرایی اسلامی و علقه‌های فرهنگی مشترک گرایش به سمت همسایگان جهت بیشتری به خود خواهد گرفت. این مسأله به‌خصوص با توجه به مناکـرات تهران و ریاض که بـه گفته محمدجواد ظریف وزیرخارجه ایران سه دور آن در بغداد برگزار شده و سعودی‌ها منتظر انتخابات ایران هستند، اهمیت مضاعفی در قرار دادن همسایگان عربی در یک شبکه پایدار روابط خواهد داشت.

توجه به مقوله اقتصاد

اولویت یابی اقتصاد در سیاست خارجی ایران دیگر محوری است که اهمیت و ضرورت آن در فضای تحولات و گرایش بازیگران به روابط اقتصادی و تجاری دوچندان شـده است. این مسأله به‌خصوص با کاهش سطح تنش‌ها در منطقه و توجه به مقوله بازسازی در سوریه، عراق، افغانستان و همچنین یمن می‌تواند به سیاست خارجی ایران، جهت جدید و ارزش افزوده خاصی بخشد. در بیانیه گام دوم انقلاب اسـلامی تاکید ویژه‌ای بر موضوع اقتصاد به عنوان یک سرفصل از هفت سرفصل اساسی شده است و بعنظر می‌رسد به چراغ راهنمای دولت جدید در عرصه روابط خارجی به‌ویژه با همسایگان تبدیل خواهد شد.

تقویت محور مقاومت

با توجه به جهت گیری‌های دولت جدید، می‌توان انتظار داشت که حمایت از محور مقاومت هم در سطح اعلایی و هم در سطح اعلامی و عملیاتی بیش از گذشته تقویت شود. به‌خصوص توجه به تحولات یمن و موقعیت انصارالله و شیعیان حوثی و همچنین گروه‌های مقاومت در عراق مورد توجه خواهد بود. این مسـأله زمانی اهمیت پیدا می‌کند که تمرکز دولت جدید پیش بردن راهبرد خروج آمریکا از منطقه به‌خصوص از عراق است که طبیعتا نقش گروه‌های مقاومت در آن پررنگ خواهد بود.

گرایش به آفریقا و آمریکای لاتین

شـمین و آخرین محور و اولویت سیاست خارجی دولت جدید توجه مجدد به آفریقا و آمریکای لاتین است. این توجه ناشی از چند مسأله مهم است: مسأله اول: حفظ تعادل در سیاست خارجی و موازنه بخشی به مناطق در راهبرد کلان روابط خارجی ایران است. مسأله دوم: توجه به ظرفیت‌های به‌خصوص آفریقا از لحاظ سیاسی و به‌ویژه اقتصادی است که باعث شده تا رقابت قابل‌توجهی را از سوی قدرت‌های منطقه‌ای و بین‌المللی مانند چین، روسـیه، فرانسه، عربستان، امارات و ترکیه در قاره سیاه شاهد باشیم. مسأله سوم هم ناشی از ظرفیت‌های همراهی این دو بلوک در شکل‌دهی به جنبش عدم تعهد و ضد هژمون‌گرایی آمریکاست.

از ایـن‌رو با توجه به این محورهـا و اولویت‌ها می‌توان انتظار داشت سیاست خارجی ایران، در چهار سال پیش‌رو فرصت‌های مناسبی را برای تحرک بیشتر با توجه به روند تحولات، کنش بازیگران و تغییر در الگوهای دوستی و دشمنی پیش روی خود خواهد داشت.

کامران کرمی
Alborz.payam@gmail.com